

Ковалі щастя, або новорічний детектив

Всеволод Нестайко

НЕСПОДІВАНКА

Біжить зимовим лісом Дід Мороз. За спиною — здоровенницький мішок з новорічними подарунками для дітей. Біжить, весело наспівує на бігу:

Щоб по-справжньому радіти
Подарункам стали діти, —
До кожного щасливу мить
Таємно мушу долучить.
І я нікому не скажу,
Що зараз я туди біжу,
Де щасливі хвилини кують,
Де щасливі хвилини дають...

Аж тут із-за куща несподівано вистромилася довга палиця, схожа на держак від мітли. Дід Мороз перечепився через неї і бебехнувся на землю, боляче вдарившись коліном об пеньок. Мішок покотився, розв'язався, подарунки посипались у сніг.

Ох! Що ж це таке? Так болить коліно!.. Тепер клопіт матиму, бо тепер кульгатиму! А мені ж треба поспішати... І подарунки розсипалися, збирати треба... Ох, запізнююсь я, запізнююсь!..

А з-за куща почувся тихий сміх, потім свист. Враз знялася завірюха, і той, хто свистів і сміявся, умить зник...

ЧАКЛУН ЗЛАНДІЙ

Лихий чаклун Зландій сидів у своєму розкішному палаці і гірко зітхав:

— Ох! Ну що за життя?! От я — всемогутній чаклун, усіх перемагаю, усе маю, що тільки забажаю... А щастя нема!.. Сумно, нудно і марудно. Наближається ж Новий рік. І відомо: як ти рік зустрінеш, таким він для тебе і буде.

А в мене настрої — хоч плач! — Із зеленого ока чаклуна викотилася зелена каламутна сльоза.

І тут несподівано до палацу забіг захеканий прислужник чаклуна Посіпака.

— Ваша Злість! Знайшов! Нарешті знайшов! — ледве дихаючи, вигукнув він.

— Та невже! — стрепенувся Зландій. — І де ж вони? Де? Та не тягни — кажи швидше!

— Заховалися так, що ледве відшукав... У горах, серед лісу... Але викрасти їх звідти абсолютно неможливо. Там, у себе, вони користуються казковою недоторканістю. От якби вони самі прийшли до нас — тоді інша справа. Тут їхня недоторканість не діє.

— То треба зробити, щоб вони прийшли, — спокійно сказав Зландій.

— Як? Надіслати їм запрошення: будь ласка, приходьте? Чи ж вони

пришелепкуваті, щоб прийти?

— Звичайно, на запрошення не прийдуть. А треба у них викрасти щось таке, без чого вони обійтися не можуть. Тоді змушені будуть прийти.

Посіпака на мить роззявив рота, а тоді радісно заплескав у долоні:

— Ваша Злість — геній! Є! Є така річ!.. Але треба поспішати! Новий же рік от-от настане! Побігли!

Чаклун люто тупнув ногою:

— Що сказав ти, вражий сину? Я не бігаю, а лину!

Посіпака аж присів від страху:

— Ой! Тоді полинули!

— Лину тільки я! — ще лютіше вигукнув Зландій. — Ти ж за мною побіжиш!

І вони вирушили в дорогу.

МАЙСТЕР ТІК І МАЙСТЕР ТАК

На Горі Вічності, край берега Ріки Часу, серед густого гірського лісу, у Чарівному Замку Годин двоє братів-близнюків, Майстер Тік і Майстер Так, по черзі били золотими молотками по золотому ковадлу і приспівували:

Тік-так! Тік-так!

Тік-Так! — і є хвилинка,

І в чарівний у мішок

З ковадла — скік!

З ковадла — скок!

Ми накуєм на цілий рік

Для всіх для вас

Щасливий час.

— Щось Дід Мороз затримується... — зітхнув Майстер Тік.

— Ага! — похитав головою Майстер Так. — А він же у кожний подарунок щастинку-золотинку додати мусить.

І тут раптом знадвору почувся крик:

— Рятуйте! Дід Мороз у Річці Часу тоне!

— Чуєш, брате?! — вигукнув Майстер Тік.

— Біжімо рятувати! — вигукнув Майстер Так.

І вони кинулися до дверей.

У ПОГОНЮ!

Тільки брати-ковалі вибігли, як до Замку Годин заскочив чаклунський прислужник Посіпака. Схопив золоте ковадло, чарівний мішок "Скік-скок" і вибіг.

Чаклун Зландій, який, як ви вже здогадалися, кричав зміненим голосом, одразу напустив чарівного туману, і брати-ковалі не помітили Посіпаки.

Пересвідчившись, що Діда Мороза у Річці Часу нема, Ковалі Щастя повернулися до Замку. Й одразу помітили, що сталося.

— Ой-йой! — скрикнув Майстер Тік. — Без ковадла ми безсилі — ми не зможемо кувати!

— Треба злодіїв спіймати і ковадло повернути! — вигукнув Майстер Так. — Але куди вони побігли?

— Дивись, оно щастинки-золотинки, що висипались із чарівного мішка! Вони вкажуть нам шлях! — вигукнув Майстер Тік.

І, не думаючи про небезпеку, брати кинулись у погоню.

ТАКИ ЗАПІЗНИВСЯ!

Не минуло й кількох хвилин, як до Замку Годин пришкутильгав Дід Мороз.

— Бути не може! — розпачливо вигукнув він. — Ковалів нема, ковадло зникло, чарівний мішок із щастинками-золотинками теж!.. Запізнився. Де їх шукати? Без сумніву, стався якийсь злочин. Викрадення!

Золотинок на підлозі не було — після того, як Ковалі Щастя пройшли повз них, золотинки зникли. Отже, Дід Мороз скористатися цим дороговказом не міг.

— Одна надія — на Бровка Барбосовича! — І Дід Мороз пошкутильгав до Казкового Детективного Бюро.

БРОВКО БАРБОСОВИЧ ПОЧИНАЄ РОЗСЛІДУВАННЯ

Біля собачої будки з вивіскою "Казкове детективне бюро" сидів старий пес Бровка Барбосович. Тут його і знайшов Дід Мороз.

— Здрастуйте, дорогий детективе! — ще здаля вигукнув Дід Мороз. — Поможіть! У Чарівному Замку Годин — біда! І Ковалі Щастя, і золоте ковадло, і чарівний мішок із щастинками-золотинками — все зникло! Моя версія — викрадення!

— Та-ак! — почухав себе за вухом Бровка Барбосович. — Почнемо розслідування, а тоді будемо говорити про версії. Спершу треба обстежити місце злочину, понюхати, взяти слід, а тоді...

— Але ж треба поспішати, Новий рік на носі! — вигукнув Дід Мороз. — Діти можуть лишитися без подарунків!

— Не панікуйте, пане Морозе! Фестіна ленте — поспішай поволі, — казали древні. Тим більше ви, бачу, кульгаєте...

У Замку Годин Бровка Барбосович усе ретельно обнюхав і сказав:

— Слід я взяв, починаю переслідування. Вам ходити важко, тому ви лишайтесь тут і чекайте.

Дід Мороз зітхнув (йому теж хотілося взяти участь у переслідуванні), але змушений був погодитися.

ПІДСТУПНИЙ ЗАДУМ ЗЛАНДІЯ

А тим часом чаклун Зландій і його прислужник Посіпака у палаці радіють — щастинки-золотинки подіяли на них. Зландій танцює і співає:

Ой, як гарно!

Ой, як мені весело!

Так ніколи ще, ніколи,

Ще ніколи не було!

— А тепер, — наказав Зландій Посіпаці, — приготуйся зустрічати Ковалів Щастя! Он вони вже біжать! Недаремно я їм щастинки-золотинки по дорозі розкидав, щоб

дорогу до нас знайшли.

— А вони нас молотками не поб'ють? — лякливо спитав Посіпака. — Все-таки ковалі — хлопці дужі.

— Не бійся! — заспокоїв його Зландій. — Я ж — чаклун!

І тут до палацу вбігли Майстер Тік і Майстер Так.

— Сердечно вітаю вас, дорогі брати-ковалі! — Зландій, привітно усміхаючись, рушив їм назустріч. — Я давно чекаю на вас! Усе вийшло так, як було задумано.

Ковалі Щастя здивовано презирнулися.

— Нічого не розумію! — мовив Майстер Тік.

— Що й ким було задумано? — спитав Майстер Так.

— Ображаєте! — закинув губу чаклун. — Я все задумав — виманив вас із Замку Годин, бо там ось-ось мав з'явитися злий чаклун Зландій, який хоче знищити вас. Йому не подобається, що ви куєте людям щасливий час. Він хоче, щоб люди були нещасними. А я хочу врятувати вас. Тому й організував викрадення золотого ковадла і чарівного мішка. Ще й золотинки розсипав по дорозі, щоб ви могли відшукати мене.

— Правильно! Правильно! Правильно! — закивав головою Посіпака.

— Але ж до нас от-от мав прийти Дід Мороз! — вигукнув Майстер Тік.

— Ми ж накували йому щастинки-золотинки, щоб він долучив їх до новорічних подарунків! — вигукнув Майстер Так.

— Ха-ха! — засміявся чаклун. — До вас мав прийти не Дід Морооз, а Зландій, який обернувся на Діда Мороза. І якби не я...

— Правильно! Правильно! Правильно! — знову закивав головою Посіпака.

— А хто ж ви такий? — спитав Майстер Тік.

— От-от! — підхопив Майстер Так.

— Я — чарівник Добряндій. І зичу всім добра. Тепер ми будемо діяти разом — ви куватимете щастинки-золотинки, а я розподілятиму їх кому слід. Наведу порядок! Бо геть усі хочуть щастя. А це казна-що! Щастя мусять мати лише ті, хто заслужив його своєю покірною, слухняною поведінкою!

— Правильно! Правильно! Правильно, Ваша Злість!.. Ой! — Посіпака затулив собі рота, але було вже пізно — слово не горобець, вилетіло, не впіймаєш.

Зландій замахнувся на Посіпака — той присів.

— Ви не Добряндій! Ви — Зландій! — вигукнув Майстер Тік.

— Так-так! — вигукнув Майстер Так. — Ви — злий чаклун!

— Ну й що?! — сказав Зландій. — Все одно ви тепер будете працювати на мене. Бо я вас звідси не випущу!

— Правильно! Правильно! Правильно! — закивав головою Посіпака.

— Ну добре! — Майстер Тік підморгнув братові. — Давай кувати!

— Давай! — і собі підморгнув Майстер Так.

Вони підійшли до ковадла і почали бити молотками, приспівуючи:

Тік-так! Тік-так!

Тік-так! Таки

Куємо зараз навпаки —

Хай зникнуть всі хвилинки,

Щастинки-золотинки!..

Посіпака кинувся до чарівного мішка — мішок був порожній.

— Що ви наробили? — люто закричав Зландій.

— Ми не куємо щастя злим і підступним! — спокійно сказав Майстер Тік.

— Такого ще не бувало! — додав Майстер Так.

— Не бувало — так буде! — вигукнув чаклун. — Я вас примушу!

Зландій тричі ляснув у долоні, і враз Ковалі Щастя опинилися у клітці.

— Правильно! Правильно! Правильно! Тепер не втечете! Хе-хе-хе! — захихотів Посіпака.

І тут...

ВИКРАДЕННЯ

І тут раптом пролунав пронизливий свист, від якого і Зландій, і Посіпака попадали на підлогу. До палацу хтось залетів, схопив клітку з Ковалями Щастя і зник.

Коли Зландій підняв голову, нікого вже не було.

— Що це таке?! — вигукнув чаклун. — Хто насмівся обікрасти мене, всемогутнього Зландія?! Де ти був, Посіпако?! Чому не пильнував?!

— Ваша Злість! Та я ж упав від того свисту, як і ви! Нічогосінько не бачив!

— Негайно в погоню!

— За ким? Ми ж нікого не бачили.

— Зате чули. Будемо шукати по свисту.

— По свисту? Як?.. — Посіпака почухався. — Та й свистіла якась нечиста сила...

— А я хто?! Чаклун із чаклунів! Хоч на край світу піду, а ковалів знайду! Вперед!..

— І Зландій вилетів з палацу, а Посіпака назирці за ним.

Ледве вони зникли, як до палацу забіг Бровко Барбосович.

— Та-ак! — сказав він, оглянувши палац. — Нікого нема... Сліди Ковалів Щастя тут обриваються. Отже, звідси Ковалі пішли не своїми ногами. Та оскільки крил у них нема, то хтось летючий їх звідси забрав. На землі я бачу відбитки ніг лише однієї особи — візьмемо цей слід.

І, принюючись до слідів Посіпаки, Бровко Барбосович продовжив переслідування.

БАБА СВИСТУХА

У своєму чудернацькому обійсті біля клітки з Ковалями Щастя стояла бабуса із довгим гачкуватим носом і розпатланим волоссям. У руках вона тримала мітлу, на якій щойно прилетіла разом із кліткою.

— Я врятувала вас від того противного Зландія! — лагідним голосом сказала бабуса. — Тепер треба витягти вас із клітки. От зараз я свисну — і будете вільні. Не кажу я заклинання, щоб здійснилося бажання. Замість цього в мене свист — отакий я маю хист!

І бабуса пронизливо свиснула.

І раптом мітла проти бабусиної волі розмахнулася і вдарила її по голові.

— Ой! Що таке?! — скрикнула бабуса. — Моя мітла такою зроду не була! Мітлу відкину геть, бо вона, певне, зачаклована!

Бабуса відкинула подалі мітлу і, схопившись руками за ґрати, знову свиснула. І враз бабусина голова потрапила між ґрат і защемила.

— Ой-йой! — відчайдушно скрикнула вона. — І клітка зачаклована. Рятуйте!

Брати-ковалі презирнулися.

— Що? Спробуємо порятувати? — спитав Майстер Тік.

— Давай! — погодився Майстер Так. — Тільки правду скажіть, хто ви?

— Та відьма я! — застогнала бабуса. — Баба Свистуха! Але я добра відьма. Бачите, врятувала вас. А тепер ви мене врятуйте. Якщо можете...

Брати вдарили молотками по ковадлу і заспівали:

Тік-так! Тік-так!

Тік-так! Тік-так!

Рятуємо!

Хай буде так!

І Баба Свистуха вивільнила голову з ґрат і радісно засміялася:

— Ой, як гарно! Як же ви це зробили?

— Ми просто накували вам щасливу хвилинку, — мовив Майстер Тік.

— А хіба може бути щасливим той, у кого голова затиснута між ґрат? От ви й звільнилися, — мовив Майстер Так.

— Чого ж ви самі не звільнитися із клітки? — здивовано спитала Баба Свистуха.

— Для себе ми нічого зробити не можемо, — зітхнув Майстер Тік.

— Ми куємо щастя тільки для інших — така наша казкова властивість, — сказав Майстер Так.

— Накуйте мені ще хоч одну хвилиночку щастя! — попросила Баба Свистуха.

— Не можемо, — розвів руками Майстер Тік.

— Щастя у неволі не кується, — додав Майстер Так.

— Але ж ви щойно кували, — мовила Баба Свистуха.

— Бо вас рятували, — пояснив Майстер Тік. — А тепер ви задоволені?

— Ой! — махнула рукою Баба Свистуха. — Яке там задоволення!.. Я так страждаю! Всі на мене: "Відьма! Відьма!" Хіба ж я винна, що народилася відьмою? А душа в мене добра... Думаєте, відьмі щастя не хочеться? — Баба Свистуха схлипнула.

Брати знову презирнулися.

— Може, вона й справді нещасна? — зітхнув Майстер Тік.

І брати знову взялися за молотки й заспівали:

Тік-так! Тік-так!

Хай буде так:

Куємо ще хвилинку,

Щастинку-золотинку!

Баба Свистуха одразу радісно стрепенулася й заспівала:

Стало весело так!

Стало радісно так!..

ПЕРЕВЕРТНІ

Чаклун Зландій і його прислужник Посіпака блукали по лісах, прислухаючись до кожного свисту. Чаклуну весь час доводилося чекати прислужника.

— Ну що ти повзеш як черепаха?! — роздратовано казав Зландій.

— Еге! Хе-хе! — задихаючись, відказував Посіпака. — Вам добре, ви чаклун, ви собі линете, линете над землею... А я по тій землі ногами біжу... Та й нащо ви мене чекаєте? Нащо я вам здався?

— Бо разом треба! Разом! — гримнув Зландій.

— То ви самі боїтеся?

— Перестань! Бо я тобі! Бо я тебе... — несамовито закричав Зландій. — Одна справа переляк, інша — тактика. Ти підеш перший, а я за тобою.

— Ага! Щоб мене вбили, а ви втечете...

— Ну досить, досить! Розбалакався! — гримнув Зландій. — Треба негайно перевтілюватися, щоб нас не впізнали.

— А в кого будемо перевтілюватися?

— Я — у Діда Мороза, ти — у Снігуроньку. Ковалі саме чекали на Діда Мороза.

Раз, два, три, чотири, п'ять!

Починаю чаклувати!..

Зайди за кущ і повернись —

Снігуронькою обернись!

Посіпака зайшов за кущ і вийшов звідти вже у подібі Снігуроньки. А чаклун вів далі:

Зайду за кущ і повернусь —

Дідом Морозом обернусь!

Зландій зайшов за кущ і повернувся звідти Дідом Морозом.

Здаля почувся свист. На нього й попрямували Зландій з Посіпакою.

А з-за товстелезного дуба за ними стежив казковий детектив Бровко Барбосович.

— Та-ак! — почував він себе лапою за вухом. — Заарештовувати їх ще рано. Хай приведуть мене до Ковалів Щастя. А там буду ловити їх на гарячому! Слідство триває!

І Бровко Барбосович продовжив переслідування.

А тим часом Баба Свистуха пританцьовувала перед кліткою з Ковачами Щастя і весело співала:

Я щасливою такою

Ще ніколи не була!

Тралатрала-тралалала,

Тралалала-тралала!..

Затим вона пронизливо свиснула, і в клітці перед братами з'явився стіл із смачними наїдками та напоями.

— Їжте, пийте і гуляйте. Тільки куйте мені оті щастинки-золотинки. І я для вас нічого не пошкодую! Житимете в мене, як у раю! Все матимете! — говорила Баба

Свистуха.

— Нічого нам не треба! Звільніть нас! — відповіли брати.

— От уперті! Звільнити я вас не можу! Та й нащо вам свобода, як ви все матимете?

— У неволі кувати не будемо! — категорично сказали брати. — Щастя у неволі не кується!

— Ото непоступливі! — вигукнула Баба Свистуха. — Як ви так, то і я...

Баба свиснула, і стіл із наїдками та напоями зник.

— Нікуди не дінетеся! — мовила Баба Свистуха. — Голод і спрага примусять вас підкоритися. Нічого не дам, поки не почнете кувати.

— А казала, що добра! — похитав головою Майстер Тік.

— І ми повірили! У добру відьму повірили! — зітхнув Майстер Так.

— За добро слід платити. Заробити треба добро, — сказала Баба Свистуха. — Поголодуйте, поголодуйте — тоді побачимо.

І тут раптом...

ВІДЬМА ВСЕ ВІДАЄ

І тут раптом з'явилися Дід Мороз і Снігуронька. Не справжні, звичайно, а перевертні — чаклун Зландій та його прислужник Посіпака.

Баба Свистуха здригнулася, втягнула носом повітря і підозріливо спитала:

— Ви хто такі і що вам треба?

— Та ви що? Не бачите? — вигукнув Майстер Тік.

— Це ж Дід Мороз і Снігуронька! — вигукнув Майстер Так.

Баба Свистуха знову втягла носом повітря і махнула на братів-ковалів рукою:

— Це ви нічого не бачите! А я все бачу, все відаю, бо я — відьма. Це — перевертні!

Баба Свистуха свиснула і тицьнула пальцем на Діда Мороза — Зландія:

— Ану, перевертню, перевернись — ногами догори, а головою вниз!

Але Зландій, з якого одразу злетіла машкара Діда Мороза, вигукнув, тицьнувши пальцем на Посіпаку:

— Переводжу заклинання — виконай її бажання!

Посіпака, з якого теж одразу злетіла машкара Снігуроньки, перевернувся догори дригом.

А Зландій швидко промовив:

Надійшла черга моя —

Чаклувати буду я!

Баба-баба-бабарига,

Закрутись ти, мов дзиґа!

І Баба Свистуха закрутилася дзиґою на одній нозі. Але, крутячись, вона свиснула й вигукнула:

Ах ти, Зландій!

Ах, нахаба!

Покрутись і ти, як Баба!

І Зландій теж закрутився дзиґою.

Баба Свистуха, крутячись, вигукнула:

Ковалів я не віддам!

Зландій у відповідь вигукнув:

Клітку заберу я сам!

На що Баба Свистуха закричала:

Клітку ти забрати не зможеш,

Бо мене не переможеш!

Та Зландій, люто засичавши, скрикнув:

Як тебе не переможу,

Ковалів убити можу —

І не будуть, далебі,[1]

Ні мені і ні тобі!

Зландій вже приготувався вигукнути вбивче заклинання, аж тут з'явився Бровко Барбосович.

КАЗКОВА ПОЛІЦІЯ

— Руки вгору! Казкова поліція! Ви заарештовані! — вигукнув Бровко Барбосович.

І Зландій та Баба Свистуха вмить перестали крутитися, гепнулись на землю і сіли з піднятими догори руками. Посіпака перекинувся з голови на ноги, сів і теж підняв руки.

Бровко Барбосович по черзі начепив їм наручними. Тоді відчинив чарівним ключем клітку, випустив звідти Ковалів Щастя і натомість посадив у клітку бабу Свистуху, Зландія і Посіпаку. І знову замкнув клітку чарівним ключем. Баба Свистуха, Зландій і Посіпака навіть не думали опиратися. Бо і у Казковому світі діють свої закони і свій правопорядок. Якщо казкова поліція когось заарештовує, то яким би ти не був наймогутнішим чаклуном або найхитрішою відьмою, вмить втрачаєш свою чарівну силу і мусиш підкоритися.

І Бровко Барбосович урочисто сказав:

Тепер ця вража сила

Покарана й безсила.

Тепер уже вона

Нікому не страшна!

Ковалі Щастя повернулися до Чарівного Замку Годин.

Вони вистукують своїми золотими молотками по золотому ковадлу і співають:

Тік-так! Тік-так!

Тік-так! Тік-так!

Тік-так! — І є хвилинка,

Щастинка-золотинка!

Ми — Щастя Ковалі!

Єдині на землі

Куєм щасливий час

Для всіх, для всіх

Для вас!

Дід Мороз розклав у новорічні подарунки щасливі щастинки-золотинки і пішов вітати всіх дітей із Новим роком.

Ти теж, друже, у своєму новорічному подарунку серед цукеркових обгортки бачив маленьку щастинку-золотинку. Вона одсвітилася від обгортки і зникла. Це дарунок від Ковалів Щастя. До наступного року вони знову накують багато щасливих хвилинок.

notes

Примечания

1

Далебі — справді, дійсно, правду кажучи.